

FoF-bulletin

Nyhetsbrev fra Institutt for
filosofi og
førstesemesterstudier

Nr. 1/2013

Mars 2013

Instituttleders hilsen

Vi har nå fullført revideringen av studieplanen for fagstudiet, i og med omleggingen av masterprogrammet. Hovedtanken bak denne forandring har vært å gjøre studiet mer fleksibelt, samtidig som vi ivaretar kravet både til bredde og spesialisering i filosofifaget. Vår nye studieplan øker nå muligheten for at studenter som ikke har filosofi som spesialisering på master- eller bachelornivå kan ta enkeltkurs hos oss. Gitt det potensielle arbeidsmarked for filosofer må vi i stadig større grad satse på at filosofi i stor grad blir et fag som suppleres med spesialisering i andre fag, spesielt fag som gir kompetanse til arbeid i offentlig administrasjon, i frivillige organisasjoner, og saksbehandlere i bedrifter.

Masterprogrammet har nå også fått en form som vi tror vil fungere bedre enn den struktur vi hadde tidligere, selv om innholdet stort sett er uforandret. Den viktigste forandring er et langsgående masterseminar som går over to år som vi håper vil virke samlende på masterstudentene, og som kan være et forum der masterstudentene kan utveksle erfaringer, og få kompetanse til å diskutere filosofiske problemstillinger i et faglig forum.

Når det gjelder det nye bachelorprogrammet er de tilbakemeldinger vi har fått så langt i vår positive. Ved semesteravslutning vil vi gjøre en evaluering med hensyn til om det er nødvendig med justeringer av opplegget, både når det gjelder fortsettelsen av programmet i høst, og for

vårsemesteret 2014. Det er viktig at alle, også våre studenter, som har synspunkter om dette å ta kontakt med vårt fagstudieutvalg.

*Med vennlig hilsen
Reidar Lie*

Nytt opplegg for masterstudiene i filosofi

I sitt februar møte vedtok instituttrådet til dels vesentlige endringer i opplegget for vårt masterstudium. Hovedpunktene i endringen er som følger:

- De gamle emnene (FIL301, FIL302, FIL303, FIL304) legges alle ned.
- I tillegg til masteroppgaven, blir grunnstrukturen i det nye opplegget slik:
 - FIL311 Masterseminar 1 (5 st.p.)
 - FIL312 Filosofiske kjelder og kjeldekritikk (5 st. p.)
 - FIL313 Masterseminar 2 (5 st.p.)
 - FIL314 Ope forskningsemne i filosofi (15 st.p.)
 - De resterende 30 studiepoengene velges fra en rekke forskningsemner (stort sett 10 st.p.) basert på våre 200-emner

(Politisk teori, Wittgensteinstudier, vitenskapsfilosofi, estetikk, moralfilosofi etc.)

- De nye masterseminarene, FIL311 og FIL313, på 5 studiepoeng vil forutsette aktiv deltakelse fra studentene og vurderingsformen vil være bestått/ikke-bestått med

Normalt, anbefalt studieforløp for masterstudentene blir heretter slik:

1. semester:

FIL311 Masterseminar 1 (5 st. p.)
FIL312 Filosofiske kjelder og kjeldekr. (5 st. p.)
2 valgfrie forskningsemner (2 * 10 st.p.)

2. semester:

FIL313
FIL314 Ope forskningsemne (15 st. p.)
1 valgfritt forskningsemne (10 st. p.)

3. semester:

FILO350 Masteroppgave

4. semester:

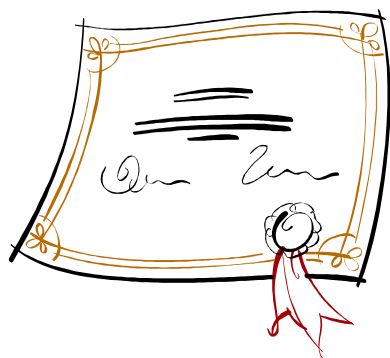
FILO350 Masteroppgave.

Nye masterstudenter

Det ble uteksaminert to nye masterstudenter i forrige semester. Det er de følgende (med tittel på masteroppgaven nevnt):

- Randi Amundsen: "Erfaringens betydning for menneskelig atferd i naturen". Hennes veileder har vært Trygve Lavik
- Henrik Bergh: "Den andre historie - en komparativ analyse av Heideggers sene tenkning og Foucaults vitensarkeologi. Anne Granberg har vært veileder.

De to nyslåtte filosofene gratuleres med sin mastergrad og ønskes til lykke med sin videre ferd.

Søknader til universitetsstipend

Ved søknadsfristens utløp var det 22 søkere til vårt ledige universitetsstipend.

10 av søkerne er kvinner, mens 12 er menn. Samme forholdet finner man mellom utenlandske og norske søkere, der de siste denne gangen har havnet i mindretall på 10. Gjennomsnittsalderen på søkerne er 32 år.

Bedømmelseskomiteen er nedsatt og vil bestå av Vigdis Songe-Møller (leder), Espen Gamlund og Kåre Johnsen. Vi håper og regner med at de vil avslutte sitt arbeide i god tid før sommeren setter inn, slik at ny stipendiat kan være på plass til 1. september senest.

Søknader til ledige førsteamanuensisstillinger

Vi lyste som kjent ut to stillinger som førsteamanuensis på nyåret. Søknadsfristen er passert, og ved fristens utløp var det registrert 12 søkere til stillingen i antikkens filosofi, 2 kvinner og 10 menn med en snittalder på 37. Her er det bare to norske søkere.

I den andre stillingen (språkfilosofi/sinnsfilosofi) er tallet på søkere 28, hvorav 5 kvinner. Også her er brorparten av søkerne utenlandske, i alt 19 oppgir ikke-norsk statsborgerskap med Tyskland som dominerende. Gjennomsnittsalderen er her 36 år.

Komiteene til bedømmelse av søkerne er under oppnevning og ventes på plass like over påske senest.

Rekordbeløp i smådriftsmidler

FoF har for 2013 fått tildelt 377 000 i såkalte smådriftsmidler Dette er med nokså solid margin det meste vi har fått til dette, og praktisk talt alle som søkte fikk midler tildelt.

De tilgodesette denne gangen er våre to nyansatte (Bangu og von Villiez), Antikkgruppen, Wittgensteingruppen og forskergruppen for Subjektivitet og senmodernitet. I tillegg har Espen Gamlund og Ole Martin Skilleås/Gunnar Karlsen fått en mindre skjerv til spesifikke formål.

Undervisningstilbudet for høstsemesteret

Undervisningstilbudet for høsten ble vedtatt på instituttrådets møte i mars, basert på vårt nye bacheloropplegg.

Det vil tilbys undervisning i 21 kurs i alt denne høsten, noe mer enn det som har vært vanlig de siste årene. Her er oversikten:

UNDERSVNINGSTILBUD HØSTSEMESTERET 2013 ^a			
Emnekode	St. p.	Emne	Faglærer
100 - nivå			
FIL107	10	Innføring i politisk idéhistorie	von Villiez
FIL121	10	Filosofihistoria frå opplysningstida til midten av 2000-talet	Skilleås Von Villiez
FIL123	5	Filosofiske originaltekstar frå opplysningstida til midten av 200-talet	Skilleås Von Villiez
FIL125	10	Introduksjon til teoretisk filosofi*	Bangu
FIL126	5	Introduksjon til språkfilosofi	Huitfeldt
FIL128	10	Innføring i moralfilosofi	Gamlund
200- og 300-nivå			
FIL217/317	10	Wittgensteinstudiar /Masteremne i Wittgensteinstudiar	Pichler, Säätelä, Cahill
FIL218/318	10	Estetikk/ Masteremne i estetikk	Skilleås
FIL228/328	10	Moralfilosofi/ Masteremne i moralfilosofi	Gamlund
FIL233/333	10	Filosofien i antikken/ Masteremne i filosofien i antikken	Songe- Møller
FIL235/335	10	Sinnsfilosofi /Masteremne i sinnsfilosofi**	Hansen
FIL237/337	10	Politisk idéhistorie/ Masteremne i politisk idéhistorie	von Villiez
FIL230/231/ 232/310	15/10 /5	Tema: Science and Ethics	Bangu
FIL230/231/ 232/310	15/10 /5	Tema: Religionsfilosofi	Holgernes
FIL230/231/ 232/310	15/10 /5	Tema: Blir kunngjort seinare	Utaker
LOG200/201	10/5	Modallogikk	Huitfeldt
FIL311	5	Masterseminar 1	Utaker
FIL312	5	Filosofiske kjelder og kjedekritikk	Utaker
Andre emne			
DIDAFIL I	7,5	Filosofididaktikk I	Hansteen
RET208	15	Praktisk argumentasjon	Børdahl
SPIK250	15	Interkulturell kommunikasjon	Børdahl
Emne uten undervisning			
FIL251	20	Bacheloroppgåve i filosofi	
FIL310	10	Ope forskningsemne i filosofi	
FILO350	60	Filosofi mastergradsoppgåve	

For noen av kursene vil det ventelig bli satt opp seminarundervisning med egen seminarledere i tillegg, men dette er enda ikke helt på plass.

Ny postdoktor

Etter en heller lang tilsettingsprosess er det nå avklart at Ole Andreas Klæboe Koksvisk tiltrer den ledige stillingen som postdoktor ved instituttet.

Koksvisk, som i sin tid avla sin bachelorgrad ved vårt institutt, er i dag ansatt ved Australian National University der han også disputerte for sin PhD-grad for et års tid siden - på avhandlingen *Intuition*.

I tillegg til sin sinnsfilosofiske kompetanse, har Koksvisk også arbeidet noe innenfor etikk/politisk filosofi.

Ole Koksvisk

Hans postdoktorprosjekt er også bevissthetsfilosofisk innrettet, og hovedmålsetningen presenteres slik av den nyansatte:

“Human beings are subject to normative evaluation: we receive criticism or approval depending on our behaviour. We are also conscious beings: at any given time there is something it is like to be each of us. The central conjecture guiding this research project is that the two facts are connected. The aim is to significantly improve our understanding of how they are connected, by investigating the role of conscious experience in human rational and moral agency”.

Koksvisk starter ventelig i stillingen i april. Vi ønsker han velkommen til oss!

”Norge som innvandringsland”- mot nedleggelse

Etter ca. 10 år med skiftende omfang, innhold og organisering går det nå beklageligvis mot nedleggelse av vårt videreutdanningstilbud ”Norge som innvandringsland”, som består av fire ulike emner á 15 studiepoeng.

I forbindelse med at videretutdanningstilbudene ved UiB er under omorganisering, blir også det meste av det administrative og det økonomiske ansvaret i sin helhet overført til grunnenhetene, og det er da også dette som er bakgrunnen for at vårt instituttråd i februar møte gjorde følgende vedtak:

Instituttrådet ser med stor bekymring på konsekvensene av at det økonomiske ansvaret for videreutdanningstilbudet ”Norge som innvandringsland” nå er lagt til instituttet. Dersom instituttet skal ha det økonomiske ansvaret for kurset i fremtiden, ser instituttrådet ingen annen løsning enn at tilbudet nedlegges med virkning fra høstsemesteret 2013. Instituttrådet håper at Universitetet i Bergen finner en mulighet for å videreføre tilbudet

Vedtaket har blitt oversendt fakultetet til videre behandling.

En million i forskningsmidler fra REK Vest

Instituttet har nylig fått tildelt en million kroner fra ”Regional komité for helsefaglig forskningsetikk, Vest” (REK Vest) til et samarbeidsprosjekt knyttet til kompetansebygging på helseforskningsloven.

Med grunnlag i prosjektet ble det like før jul lyst internt etter forsker i 50 % stilling innenfor temaet ”Etikk, informert samtykke og forskning”, i første omgang for en periode for ni måneder.

Tilsetning i stillingen ventes avklart i løpet av kort tid.

Driftsbudsjett og personlige driftsmidler for 2013

Instituttrådet vedtok i sitt møte den 24. januar driftsbudsjettet for 2013, som ender på (foreløpige) kr. 2 067 800.

Totalt sett ventes det at driftsbudsjettet ender på omtrent det samme nivå som fjoråret eller noe lavere.

Også for 2013 blir ordningen med personlige driftsmidler gjort gjeldende, endatil med markant økte satser: Ansatte med forskningskompetanse vil få 6 000 pro annum til disposisjon, mens ansatte i lektorstillinger vil motta 3 000 (for fulle stillinger, ellers gradert etter stillingsstørrelse). Lektorer vil imidlertid kunne få tildelt mer etter søknad om det skulle være særskilte behov.

Ny leder og fortsatt aktivitet i kvinnenettverket.

Vårt ”Bergensnettverk for kvinner i filosofien” har fått sikret sin drift for enda et år, etter at de har fått tildelt midler også for 2013 (i underkant av 400 000).

Fra nyttår er det Kristin Sampson som er leder og nettverkets administrative koordinator, etter Gro Rørstadbotten som har gått hen og blitt stipendiat. Gro, og ikke minst Helle Nyvold, som fungerte på tampen av 2012, takkes for sin iherdige innsats samtidig som Kristin ønskes til lykke med sin gjerning.

Anne Granberg er vara, mens Vigdis Kvam fortsatt er nettverkets sekretær.

Informasjon om nettverkets aktiviteter vil være å finne på våre nettsider, inntil videre her:

<http://www.uib.no/fof/ressurser/bergensnettverket-for-kvinner-i-filosofi>

Fagutvalg og studentrepresentasjon

Filosofistudentenes fagutvalg har ny sammensetning fra og med dette semesteret, og består nå av følgende personer:

- Stian L. Gundersen
- Brian Blomlie
- Erik Kobbeltveit
- Kay-Kjetil Pedersen
- Shira Malberger
- Viggo Glenjen

Fagutvalget kan fortsatt nås på e-postadressen Fagutvalg-fil@uib.no

Det har også vært avholdt valg av representanter til instituttrådet, og disse er som følger:

Brian Blomlie, Erik Kobbeltveit, Theodor Sandal Rolfsen.

Vararepresentanter er: Maren Gudmundsdotter, Shira Malberger, Viggo Glenjen, Stian L. Gundersen.

Vi benytter også anledningen til å reklamere for studentenes nyopprettede facebookside - *Filosofistudentene ved Universitetet i Bergen* - som vil være å finne her:

<http://www.facebook.com/pages/Filosofistudentene-ved-Universitetet-i-Bergen/357548397693943>

Vi nevner også at studentene planlegger sitt neste studentseminar den 5. april, med middag og sosiale festligheter.

Interesserte studenter oppfordres i den anledning til å melde seg som innleggsholdere, med fritt valgt filosofisk tema.

Fra sist møte i fagutvalget

Verneombudsvalg

Etter valg like etter nyttår er det klart at verneombud Hans Marius Hansteen fortsetter i enda en toårsperiode, og fortsatt med Charlotte Hallberg som sin vara.

Ombudene ønskes til lykke med arbeidet også for perioden som kommer.

FoF-folk i aksjon

- **Paola De Cuzzani** deltok på workshopen "Fides publica, fiducia e mercato" "Fides publica, trust and market" ved University of Genoa, 14. desember 2012 (Department of Antiquity, Philosophy and History)
- **Hans Marius Hansteen** har vært "Keynote speaker" ved Norsk forening for interkulturell kompetanses årskonferanse: "Tolerance: Theory and Praxis in Intercultural Interaction", Bergen 15.-16 november 2012 Han holdt her foredraget: "Toleranse eller anerkjennelse - et falskt dilemma?"
- **Bjørn Holgernes** har holdt foredrag på sykehusprestenes landsmøte 11. september. 2. november. Foredraget ble kalt "Angst - frihetens pris" og ble holdt i Ulvik på en konferanse for nevrologer.

Anita Leirfall

...har søkt og fått innvilget et års permisjon fra sin stilling som førstelektor ved FoF.

Hun skal i denne perioden vikariere for professor Frode Kjosavik ved Universitetet for miljø- og biovitenskap. I tillegg til noe exphil-undervisning skal hun ha undervisning i miljøfilosofi og bioetikk samt PhD-kurs i vitenskapsteori/forskningsetikk

Anita Leirfall

Vi ønsker Anita lykke til med oppholdet på Ås, og ikke minst velkommen tilbake til FoF når den tid kommer!

Enda en postdoktorstilling

I sak om justert budsjettfordeling for 2013 vedtok fakultetsstyret å tildele en postdoktorstilling til hvert av instituttene på fakultetet.

Dette innebærer at instituttet nå får sin 5. postdoktorstilling.

Utlysingsprosess bestemmes etter instituttrådsbehandling i april.

Gunhild Raunsgard

...som nærmer seg et års tid som vikar for Tale Vik har nå fått tilbud om fast tilsetning i stilling som administrativ koordinator for Examen philosophicum - etter at Tale sa opp sin stilling ved årsskiftet.

Universitetets personalavdeling delte vår oppfatning av at en ny utlysning og tilsetningsprosess i dette tilfellet var overflødig, dermed ansettes Gunhild på permanent basis med virkning fra 1. april.

Vi gratulerer Gunhild med fast stilling ved instituttet.

Nye nettsider - også på FoF

Det er ingen hemmelighet at universitetet har vært lite fornøyd med nettsideløsningen de tok i bruk for ca. tre år siden.

Arbeidet med å innføre en forbedret løsning har vært i gang lenge, selv om det har vært både en og to forsinkelser i prosessen. I det dette leses skal dog de nye sidene være på plass.

På vårt institutt er det **Rune Falch** som er prosjektleder for å innføre den nye løsningen og legge om våre nettsider til den nye plattformen, med assistanse fra Kirsten Bang og Ståle Melve.

Rune vil også fungere som Web-redaktør i oppstartfasen, og vi oppfordrer alle han med nødvendighet må ha kontakt med i tiden som kommer til velvillig samarbeid i arbeidet med å få de nye sidene så gode som mulig. Det må understrekes at det fortsatt vil kreve mye tid og arbeid til de nye sidene er ferdigutviklet, og mange må involveres og ta ansvar for at sidene skal komme opp på et nivå vi kan være bekjente av.

Eivind Kolflaath

.....ble oppnevnt som medlem da Advokatlovutvalget ble nedsatt av Kongen i statsråd 11. januar. Utvalget skal gjennomgå og foreslå endringer i regelverket for advokater og andre som yter rettshjelp.

Advokatlovutvalget ledes av høyesterettsdommer Bergljot Webster, og skal levere sin innstilling innen 2. mars 2015.

Vi gratulerer Eivind så mye med det interessante og prestisjefylte vervet!

Lovutvalgsmedlem Kolflaath

Emiliano la Licata

...vil mange ha støtt på allerede før årsskiftet. Fortunato er Yggdrasil-stipendiat ved Wittgensteinarkivet. Etter en tids opphold i Berlin, har han nå returnert til Norge og videre studier ved WAB, der han skal være til september i år.

Hans prosjekt har tittelen "Language as form of life and creative work. Aspects of the reception to Wittgenstein's late philosophy and their relevance in postmodern debate."

Fortunato har for øvrig nokså nylig gitt ut boken «GIOCCARE SULL'ORLO DEL CAOS - La creatività del linguaggio tra L'epistemologia della complessità e la filosofia di Wittgenstein».

Emiliano la Licata

3 jubilanter

Instituttet har de siste månedene hatt hele tre 50-årsjubilanter. Dette er:

- Anita Leirfall, som fylte år 14. januar
- Kevin Cahill rundet 50 den 1. februar
- Lars Holm-Hansen ble 50 like før årsskiftet, 29. desember.

Blomster og gavekort skal nå være overlevert til alle, og vi benytter anledningen til å gratulere med vel overstått jubileum også her!

Bevisbedømmelse i praksis

Eivind Kolflaath sin bok om "Bevisbedømmelse i praksis" forlot trykkeriet for noen uker siden.

I boken, utgitt på Fagbokforlaget, tar Kolflaath for seg et noe neglisjert tema i den juridiske litteraturen, nemlig bevisbedømmelse - og går bokstavelig talt "til saken selv": Boken bygger

nemlig på et større feltarbeid Kolflaath har gjennomført i norske lagmannsretter de siste årene, hvor han observerte rettens

domskonferanse bak lukkede dører i 105 straffesaker.

Kildematerialet belyses med bevisteori, basert bl. a. på kunnskapsteori og argumentasjonsteori.

Det er neppe noen overdrivelse å si at vi her har med et nybrottsarbeid å gjøre - vi gratulerer Eivind med boken.

Cassirer og Heidegger i Davos: Ny antologi med utspring i FoF

Hein Berdinesen har sammen med Lars Petter Torjussen redigert antologien *Cassirer og Heidegger i Davos* som nå foreligger på Dreyer forlag.

Antologiens utgangspunkt er det myteomspunne møtet mellom Heidegger og Ernst Cassirer i Davos i 1929, der de sattte hverandre stevne om hvordan Kant sin kritiske filosofi skulle forstås og fortolkes.

Møtet har av mange filosofer blitt oppfattet som en skjellsettende begivenhet i det 20 århundres filosofi, og en katalysator for det framvoksende skismaet mellom analytisk og kontinental filosofi - og kanskje mer generelt også mellom "de to kulturer" som det senere ble snakket og skrevet mye om. De symbolske overtonene har også vært tydelige nok og motsetningene mellom humanisme, rasjonalisme og liberalisme på den ene siden og "anti-humanisme", irrasjonalisme og totalitarisme på den andre, finner en av sine røtter i dette møtet.

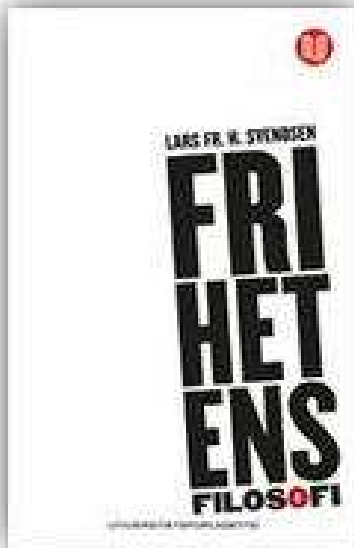
I antologien reflekteres det rundt dette møtets betydning og virkningshistorie, og bidragsyterne har i stor grad tilknytning til FoF. I tillegg til bidragene til Berdinesen og Torjussen selv, har bl. a. Knut Venneslan, Kåre Johnsen, Trygve Lavik, Arild Utaker og Anne Granberg bidratt med artikler til antologien.

Lars Svendsen om frihet

Lars Svendsen sin nye bok om *Frihetens filosofi* har vært i bokhandlene allerede i noen uker nå. Dette er intet mindre enn en samlet filosofisk framstilling av frihetsbegrepet, både fra et metafysisk, etisk og politisk-filosofisk perspektiv.

Spørsmålene som reises, i følge bokens vaskeseddel, er bl. a.: Kan frihet finnes i et univers som styres av naturlover? Hva skal til for at et menneske skal kunne betraktes som fritt? Hva slags grenser bør trekkes for friheten? Hva truer friheten i dagens samfunn? Hvordan skal vi virkelig gjøre friheten og sette den ut i praksis? Hvordan skaper vi et godt og meningsfullt liv for oss selv og andre?

Boken er allerede omtalt og anmeldt av flere, bl. a. av Cathrine Holst - som ser den i sammenheng med sosiologen Gunnar Aakvåg sitt nylig utgitte essay om samme tema. Anmeldelsen er å finne her:

<http://www.minervanett.no/frihetens-apostler/>

Vi minner også om instituttseminaret 30. mai, der Lars presenterer sin bok.

Vi gratulererer så mye med nok en bok, kanskje hans mest ambisiøse til nå!

Publikasjoner

Vi har fått melding om disse publikasjonene siden sist, i tillegg til bøkene presentert ellers i denne bulletinen:

Bangu, Sorin: "Symmetry", Chapter 8 (pp. 287-317) in *The Oxford Handbook of Philosophy of Physics*, Oxford Univ. Press. Edited by R. W. Batterman.

Gamlund, Espen: "Hva er galt med dypøkologien? Noen kommentarer til Arne Næss' Økosofi T", *Norsk Filosofisk Tidsskrift*, 4/2012: 229-244.

Huitfeldt, Claus, Fabio Vitali and Silvio Peroni. "Documents as Timed Abstract Objects." In *Proceedings of Balisage: The Markup Conference 2012*. Balisage Series on Markup Technologies, vol. 8 (2012). doi:10.4242/BalisageVol8.Huitfeldt01.

<http://balisage.net/Proceedings/vol8/html/Huitfeldt01/BalisageVol8-Huitfeldt01.html>

Huitfeldt, Claus, Yves Marcoux and C. M. Sperberg-McQueen. "The MLCD Overlap Corpus (MOC): Project report." In *Proceedings of Balisage: The Markup Conference 2012*. Balisage Series on Markup Technologies, vol. 8 (2012). doi:10.4242/BalisageVol8.Huitfeldt02.

<http://balisage.net/Proceedings/vol8/html/Huitfeldt02/BalisageVol8-Huitfeldt02.html>

Svendsen, Lars Fr. H.: "Moods and the Meaning of Philosophy», *New Literary History* 3/2012, s. 419-431.

Svendsen, Lars Fr. H.: «Papirløses rett til å søke arbeid. En konsekvensetisk vurdering», *Etikk i praksis. Nordic Journal of Applied Ethics* 2/2012, s. 38-45.

Svendsen, Lars Fr. H.: *Rådslans filosofi*, (overs. Jimmy Ginsby), (Lindelöfs, Gøteborg 2012). (213 s.)

Songe-Møller, Vigdis: "Heidegger og den andres død", *Norsk filosofisk tidsskrift*, 2012, nr. 4, s. 245-258.